

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK & CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH
180.000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SO. AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

SLOVENIAN-EQUALITY-DAILY

NEODVISEN DNEVNIK ZASTOPOJOČ INTERESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

"WE PLEDGE
ALLEGIANCE TO
OUR FLAG AND
TO THE REPUBLIC FOR WHICH
IT STANDS: ONE
NATION INDIVISIBILE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., SREDA (W EDNESDAY) AUG. 4th, 1920.

ST. 183 (NO.)

Single Copy 3c   Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Published and distributed under permit (No. 728) author. by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, O. By order of the President, A. S. Burleson Postmaster, General.

Francija pripravlja na pripoznati boljševike.

Pariz, 3. avgusta. — Francoski ministrski predsednik Millerand je danes izjavil zastopniku "United Press-a", da je Francija pripravljena priznati v tistem trenotku, ko bo do izrazili svojo pripravljenost spreteti mednarodne obveznosti (dolgoročne) bivše carske ruske vlade.

To je bil prvi pogovor Milleranda s časnikarskimi zastopniki, odkar se je vrnila zavetniška konferenca v Boulog-

"Sprejem mednarodnih obveznosti bivše ruske vlade znači prvič izplačanje vseh dolgov, drugič sprejem vseh pogodb in dogovorov med zaveznički in bivše rusko vlado," je dejal Millerand.

Millerand je v tem svojem pogovoru prvič jasno in točno označil pogoje, pod katerimi je zoper mogoče uvesti diplomatske odnose med Parizom in Moskvo.

To je bil prvi slučaj, da je francoski ministrski predsednik podal javno izjavo, v katerem je priznava, da je Francija pripravljena pripoznati rusko sovjetsko vlado.

"Seveda je naravno, da pričakujemo od Moskve, da poda dokaze svoje iskrenosti, da svoje obveznosti tudi resnično izpolni," je dodal k gornji izjavi Millerand.

BEograd—PRIBEŽALIŠČE RUSKEGA DVORA.

Beograd, 3. avg.—Skoro polovico prejšnjega ruskega carskega imperialističnega dvora je sedaj v tem mestu. Prihajojo v mesto iz Soluna od koder jih je pripeljal Ameriški Rdeči Kriz. Okoli 500 ruskih plemenitov iz Rusije je danes v Srbiji. Najde se velike vojvodine v vojvodinje, prince in princinje, grofe in barone s svojimi družinami, na katerih se poznamo sledovi zadnjega bleščeciga okrasja, katerega so nosili pred leti. Živijo v podobnosti kakor berači, eni v cujanah in krapah, nekateri še v ostankih zadnjega žameta.

Mnogi izmed njih prihajojo iz dveh ruskih imperijalističnih sijajnih razkošnosti, kateri so sedaj padli do skrajno nizkih stopinj; nosijo še ostanke nekdanjih bogatih in dragih kožuhovin. Priprsto povedano, v Beogradu se vidi četrti ruskih plemenitev, možnih in žensk, ki so brez denarja in lačni, toda nosijo na hrbitu kožuhovine, ki bi osovojale v New Yorku malo srečo v tem, da lastnik bi stopil v krajivo posločno postajo, kjer bi dobil zato skodelico vroče juhe in kos črneg kruha, da bi si utolažil svojo veliko laktoto. Opravljene so še v orozje, znake in vdruge ruske nakite. Vse to pa jih dela istotako brez denarja in vrednosti. Mnogo izmed njih niti nima krajcerja v žepu, kjer so imeli prej drage ure; poleg tega pa niti nimajo ideje, kje bodo spali, ko pride noč.

"Ako ne pride do sporazumu," je dejal Millerand, "tedaj bo Francija podpirala Poljsko skrajnost s častniki in vojnimi materiali. Da-lis se posluje na Poljsko francoške čete, se bo odločilo takrat, ko bi nastala nujna potreba."

V zadnjem mesecu je dobro v Clevelandu 508 tujezemskih prve državljanskih papirjev. S tem je dosežen rekord v mesecu juliju, odkar dajejo državljanske papirje v Clevelandu.

Okupacija Varšave dne 9. avgusta.

London, 3. avgusta. — Časopis National Zeitung v Berlinu je sprejel brezjedno brzjavko, v kateri se poveda, da bodo boljševiki zavzeli Varšavo že 9. avgusta.

Poročilo pristavlja, da se poljska vojska pripravlja na odločilne korake in je že oddala trnjave mesta Varšave v roke francoskih inžinierskih oficirjev.

Obramba Varšave se je zaupala severni armadi, ki je pod poveljstvom generala Hallera.

Brezjedno poročilo tudi pravi, da se sedež poljske vlade ne bo preselil iz Varšave. Uradniki poljske vlade se bojijo, da bi bila takoj ustanovljena radikalna vlada, če bi sedanja zapustila mesto.

Mnogo Amerikancev in angleških poddanikov se je zglašilo v vojaških pisarnah ter izjavili, da so pripravljeni bojevati se napram boljševikom.

Casopis National Zeitung tudí pravi, da je bila poljska severna fronta popolnoma razbita. Ruske čete dobro kmalu dosegale mesta, kjer bodo lahko zabranile prevažanje municije iz Gdanskega v Varšavo. Ako pa se Poljakom to dogodi, potem pa so odrezani od gdanskega pristanišča, odkoder dobivajo municijo.

Napredovanja boljševiških čet se še vedno nadaljuje.

Premirovna pogajanja razbita.

Pariz, 3. avgusta. — Poročilo, ki jih je danes prejelo zunanjino ministerstvo pravijo, da so premirna pogajanja med Poljaki in Rusi pretrgana, in da se poljski delegatje vračajo nazaj v Varšavo.

Istočasno prihaja tudi vest,

da sta bili prva in četrta poljska armada, katerima je bilo poverjeno braniti Varšavo, hudo teheni, ter da se nahajati v polnem begu, med tem ko jima je glavna ruska armada vedno za petami in samo še 48 milj od Varšave, glavnega mesta Poljske.

Poročila zunanjega ministra istotako javljajo, da je poljska protiofenziva v bližini Brodyja popolnoma propadla, in da se sedaj vršijo strahoviti boji med rekama Bug in Marow.

Boljševiki so zahtevali pri premirni konferenci, da Poljaki izjavijo tudi mirovne pogoje. Poljski delegatje pa so dejali, da so pooblaščeni, da razpravljajo edino premirne pogoje. Nato so boljševiški delegatje naročili Poljakom, da naj gredu nazaj v Varšavo po mirovne pogoje, nakar se bo prihodnja konferenca vršila dne 4. avgusta v Minsku.

ZRAKPLOVCI DOSPELI V ST. GEORGE.

Prince George, B. C., 2. avg.—Trije od štirih zrakoplovov, kateri so pričeli s poletom iz Mineola, N. Y., do Nome, Alaska, so dospeli iz Jasper ob 11. uri danes zjutraj.

Zrakoplov št. 3 je imel nekoliko sitnosti v tem, ker mu je izsipača gumijasta cev, toda drugače je nepoškodovan. Capt. St. Clair Street, ki načeljuje ekspedicijo in kateremu je pričel zrakoplov gojeti baš tedaj, ko se je vzdignil v zrak, da nadaljuje polet, je bil primoran se vrtni na zemljo. V svojem brzavju omenja, da bo pričel s ponovnim poletom in sicer pozno danes zvečer. Zrakoplovci so bivali tukaj čez noč, med tem časom so izvršili vse potrebne načrte za ponovni polet proti Hazeltonu rano zjutraj.

PREDSEDNIK WILSON OKREVAL.

Washington, 3. avgusta. — Zdravje predsednika Wilsona se je veliko zboljšalo, kot je izjavil admiral Grayson, predsednik zdravnik. Zdravnik je celo omenil, da ima upanje, da bo zamogel predsednik kmalu vzetti počitnice.

na postajo Ameriškega rdečega križa, bosa, ogrnjena čez glavo, toda v lepem kožuhu iz hermelina, katerega originalnost je bila vredna na tisoč dolarjev, je bil sedaj ponošen in posvakan od dežja in vedne oporabe. Prejšnja krasotica ni bila samo lačna, ampak ji je bilo tudi vroče.

Zenska jo je vprašala: "Kaj nam vi vroče?"

Pa je odgovorila: "a, vroče je, toda ne morem drugače, ko nimam druge obleke kot samo tkožuh." Nekaj ruska grofica, ki je bila še pred leti ena najlepših krasotic v Petrogradu, je prišla

Nemčija in Rusija.

Berlin, 8. julija. — Dasiravno nekateri nemški vladni pravki gledajo v sedanjem času z velikim dvonom na trgovske možnosti z Rusijo, pa so na drugi strani gotove ekonomiske avtoritete, med njimi tudi živilski minister Schmidt, ki vidijo v Rusiji zlato trgovske priliko na Nemčijo.

Medtem, ko se ena skupina roga ruskih izjavam, češ, da je pripravljena in zmožna prodajati raznovrstno blago ostanemu svetu, pa drugi skupina skrbne deluje na načrtih, da ob ugodnem morantu trgovsko podljarmi Rusijo.

Nemčija čuti, da ima v postesti strategično postojanko, ki ji omogočuje dobiti izdaten kos ruske trgovine, in nagnjena je celo k mnenju, da se ji bo v svojem času posrečilo izpodriti Anglijo, Ameriko in Francijo.

Tu navajamo mnenje živilskega ministra Schmidta, kakov je podal pred nemško gospodarsko zborom:

"Z ozirom na našo sposobnost, da tekmujemo na svetovnem trgu, ne bomo v bodočnosti imeli nikake lahke pozicije," je dejal Schmidt. "V kratkem bomo imeli jako ostrom kompeticijo, v prvi vrsti z Ameriko. Koncentriranje vseh finančnih sil v Združenih državah, kot se je razvilo tekom vojne, mora privesti neposredno do stvoritve svetovnih trustov. Anglija vsebuje tudi tako silme moči.

"Naša velika večja priložnost je, da se nam obeta na vzhodu.

Ruski trg nam nudi veliko možnosti za trgovske odnose z nami. Za ruski trg se moramo zanimati z ozirom na to, da je najbližji trg, in da imamo z ozirom nanj v primeri z Anglijo in Ameriko neprecenljive in neuporečne teritorialne prednosti."

Schmidt je tudi naziran, da se nemška industrijalna situacija bliža krizi, ako se vzemame v obzir dejstvo, da je zateva od zunaj ponehala, cene pa poskočile in marka zvišala v vrednosti, toda je prepričan, da se sedanje teškoča da premagati, ako se vse tovarne vzamejo in poslužijo primernih sredstev in ko bo vladav pravilno kontrolirala vse uvažanje in izvažanje.

Prvi tem je važno omeniti, da Rusija z ozirom na svoje bodočne trgovske zveze vodi sistematično kampanjo. Znano je, da je ustavitev sovjetskega zastopništva pod vodstvom Wingdor Koppa v tem mestu, čemur je sedil Krasinov obisk v Londonu, samo del skrbnega preijenega načrta, katerega menen je, ustaviti trgovske odnose v inozemstvu.

na postajo Ameriškega rdečega križa, bosa, ogrnjena čez glavo, toda v lepem kožuhu iz hermelina, katerega originalnost je bila vredna na tisoč dolarjev, je bil sedaj ponošen in posvakan od dežja in vedne oporabe. Prejšnja krasotica ni bila samo lačna, ampak ji je bilo tudi vroče.

Zenska jo je vprašala: "Kaj nam vi vroče?"

Pa je odgovorila: "a, vroče je, toda ne morem drugače, ko nimam druge obleke kot samo tkožuh." Nekaj ruska grofica, ki je bila še pred leti ena najlepših krasotic v Petrogradu, je prišla

Miljoner-komunist obsojen.

Chicago, 3. avgusta. — Danes je porota državnega kriminalnega sodišča promašila krimi-

nalnega krimi-

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation, 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail ..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00
United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00

POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastuj in izdaja ga

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.

CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY) AUG. 4th, 1920.

104

PREMIČNE SLIKE IN DELAVSTVO.

Napoleon je rekel, da s širimi časopisi lahko uniči več miljonsko armado, kakor tudi to, da se boji bolj sovražnih časopisov, kakor pa sovražnih vojakov. V njegovem naglašanju lahko najdemo cenitev časopisa, kakor tudi njegovo velikansko moč in vplivno propagando. Na Ruskem so upoštevali časopise in literaturo, s katero so najprvo izobraževali vojne ujetnike in neizobražene domačine. V Ameriki se dela prav isto, le da se nekateri še ne zavedajo, kdaj se jih vleče za nos potom kapitalističnega časopisa.

Na političnem in strankarskem propagandnem podiju se je pojavila še druga in večja vplivna moč, katero uporabljajo danes po Ameriki, da slepijo ameriško delavstvo. To so nepremične slike ali kinogledališča.

Kdo ni zadnja leta opazil, koliko strupa se je vsejalo v srca ameriške mladine, katera je gledala proizvajanje raznih šund romanov. Med vojno so imeli različne družbe naročila za izdelavo takih slik, katere so bile včasih tudi preusiljive razumu trezrega in premisljenega človeka. Mi smo bili bogovi, a vsak, ki nam ni pokazal prijaznega obrazu, je bil naš največji sovražnik. Tako kakor je že rekel grški pisatelj Evripid: Naša dejanja se bodo razkrila šele v bodočnosti naših potomev, to se kaže že danes pri nas, ki imamo komaj dobro leto za seboj, odkar je prenehala faktična vojna. Veliko ljudi se niti ne zaveda, kaj so, ko jih preplavi povodenj modernega in umetnega navdušenja. Preveliko navdušenje pa je strup pri vsaki propagandi, kajti vedeti moramo, da je zakon narave tak, da vsaka preobilica dosega meje, kjer se uničuje sama ob sebi. V tem smo imeli dobre vzglede zadnja leta.

Do danes smo imeli v Ameriki različne družbe, katere so producirale premične slike ter jih pošiljale na trg. Dobili smo med njimi nekaj zelo dobrih slik, ki so bile podučne in priporočljive; toda kaj nam pomaga, ko smo videli poleg teh dobrih slik toliko strupa, katerega naj ne bi videla ameriška mladina, kakor ne odrasleni ljudje. Saj imamo danes gotovo 75 odstotkov ljudi, ki niti ne vedo: zakaj hodijo v kinogledališče, in često niti ne spoznajo, kaj je bil namen ali smoter tiste slike. Gledajo le figure, morebiti poznašo še nekaj imen posameznih igralcev. To je vse, kar oni vidijo.

Nekateri večji delavski listi so zadnje čase posveti-

li več pozornosti baš tem premičnim slikam. Pri tem so imeli precejšen uspeh, kajti že prihaja poročilo iz New Yorka, da se je tam organizirala Labor Film Service, ki je že potrjena od Central Federated Union.

Namen te družbe bo, da predstavi pred ljudstvo prave delavske poglede in politiki, javnem življenju, pri delu v Ameriki in drugih državah. Najbolj se bo gledevalo na to, da se pobere in objavi dnevne slike in novice. Kadar bo kje štrajk, takrat se bo potom teh slik agitiralo širom držav, da se obdrži delavstvo pri svojih zahtevah ter se poda drugim ljudem pravo sliko. Prinašalo se bo slike, ako bodo nemiri v Indiji ali na Japonskem, da se pokaže vzgled tamkajšnjih delavcev.

Ta družba bo tudi vprizarjala dela, katera sta napisala Shaw in Zola, kakor tudi drugih pisateljev, ki so opisovali mizerijo in boj delavskih razredov po različnih državah.

Da pa se izvrši ta ideja, bo potreba še najeti svoja delavska gledališča, v katerih se bodo kazala ta dela. Nekaj takih gledališč že imamo danes v Seattle, Wash., katere lastujejo rokodelske unije.

Ako se uresniči ta ideja, potem smo gotovi, da bodo delavci imeli isto orožje napram kapitalistom, katero zadnji rabijo za poneumnjevanje delavske mladine in vseh drugih.

POZIV NA AGLEŠKE DELAVCE.

Ruski list "Krasnaya Gazetta" je 14. maja prinesel sledenči poziv na angleško delavstvo:

"Obdana od vseh strani, se sovjetska Rusija bojuje, pošiljajoč svoje sinove na fronto. Njena revolucionarna energija in ustvarjajoča zmožnost se ne more uporabiti, ker vedno nevarnost ogroža rusko delavstvo. Transportacija je neredna, tovarne in delavnice ne morejo delati s polno paro, in to ne zaradi tega, ker je bil to namen vladajočih razredov v Evropi in Ameriki.

"Mi, delavci v mestu Petrogradu, kateri smo poslali na tisoče delavcev, naših bratov na fronto sovjetske vlade, ki so se skozi dve leti in pol žrtvovali mukam velejih lakote, ki so mnogokrat odbili navale proti-revolucije, mi apeliramo na vas, angleški delavci!

"Mi vas povprašujemo, koliko časa boste še vi to prenašali potrežljivo ter dopuščali, da teče ruska kriča v imenu Anglije, in potem takem tudi v vašem imenu. Koliko časa bo še minulo, da vržete uzdo na glavo neukrotljivega imperijalizma.

"Kaksne žrtve ruski narod doprinaša še sedaj; koliko tednov, mesecov in let bodo mrli naši otroci od lakte, da se bodo bankirji in finančni jastrebi v Parizu, Londonu in New Yorku polnili svoje nenasitne žepi; mi delavci te dežele bi že lahko prenesli breme zdavnaj s posameznimi prijateljskimi učinki, tod se pravi brene, katero naj bi Rusija sama moral prenesti.

"Koliko časa vas bo še vzel, da boste razumeli, da je uničitev ruske revolucije tudi vaša uničitev, da je naš poraz tudi vaša izguba.

In kdaj boste vi, ki štejete deset miljonov angleških delavcev, nehalib verjeti lažnjivim poročilom o nas, ki so tiskana o nas v vrstah meščanskega časopisa, in obravljate z izkorščevalci vaše dežele in vašimi najetimi piščaci.

"Petrograd vas povprašuje, kdaj boste dali odgo-

in sveto vero. Ko so mu dijaki pojasnili, da pojdejo zvečer eden za Miklavža, drugi za parklje in angelje, je bil Tomaž takoj pripravljen sodelovati in je bil tudi popolnoma zadovoljen, ko so mu doleli vlogo preščika sv. Antona.

Zvečer se je Miklavž odpravil s svojim spremstvom na obiske po hišah. Artur Gavtrož je bil običen za sv. Antona, Tomaž pa je kot njegov prešček lazil poleg njega po vseh štirih. Naporna je bila njegova naloga, a našel je kmalu, da je jako zabavna. Medtem, ko so otroci klečali in molili in je Miklavž delil svoje darove, dočim so parklji rožljali z verigami, se je Tomaž plazil po tleh, posnemal pujska in naposlед včipnil jedrnato dekle v debelo nogo tako, da je poskocila in zakrivala, kakor bi jo picil' gad. Sedeva je potem Tomaž napodila z metlo, a uspeh, ki ga je dosegel Tomaž, je bil velik in Tomaž je bil tako vesel te zabave, da je ta manever ponovil v vsaki hiši. Njegovi tovarši so mu izkazali svoje priznanje za njegovo sodelovanje s tem, da so ga vzeli s seboj v krēmo. V krēmo je Tomaž lahko prišel, domov pa so ga moralni nesti.

Ko se je drugo jutro prebudil, mu je bilo slablo in glava ga jebolela tako, da se je komaj spravil iz postelje in je komaj utekel policji matere Polone. Pri kosilu je seveda dobil namenjeno mu število zaušnic in dobrih naukov ter strogi ukaz, da mora iti še ta dan k spovedi. Bil je tako potrit in bolan, da se dobljenemu povelju ni ustavljal. Sedel je pri svoji misici in izprševal svojo vest ter grehe zapisoval na podolgov papir. Vsak greh je imel svojo vrsto in vrste so se innočno hitro. Tomaž je preiskal svojo vest, kakor mati Polona svojo srajco, kadar je bolhe lovila. In našel je, da je grešil že zoper vse mogoče zapovedi, da je grešil zoper božje in cerkvene zapovedi, da ima na vesti že poglavitev grehe in grehe zoper sv. Duha in celo vnebovpijoče grehe in da je spletlo le še malo grehov, ki jih še ni storil.

Takega grešnika se je čutil Tomaž, da se je na

vrona to. Stojec na braniku svetovne revolucije, imamo pravico, da vas povprašujemo taka vprašanja. Pošiljajoči vam revolucionarne bratske pozdrave, mi petrograjski delavci, upamo, da boste vi angleški bratje opustili tradicijo mirnega bojevanja in pometli izkorščevalci in imperijalisti potom jeklene revolucionarne volje. To je pomoč, po kateri vas vpraša ruskii proletariat. Vaši revolucionarni učinki bodo doprinesli pomoč ruskemu ljudstvu, toda pred vsem bo dana pomoč trpeči angleški masi sami.

Dolgo naj živi mednarodni boj napram imperijalizmu!

Dolgo naj živi angleška sovjetska republika!

Dolgo naj živi mednarodni sovjet delavskih delegatov!

ITALIJANSKA GROZODEJS'TVA V TRSTU.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

la razobesena na balkonu jugoslovanska državna zastava, katero pa je moral naša delegacija na Italijansko zahtevo kmalu odstraniti. Ko je prišla divja množica pred hišo, je začela kričati: Dol z Jugoslovijom! Smrt Jugoslovenom! Iz množice je bilo oddanih več strelov skozi okna v prvem nadstropju, kjer se nahaja urad naše delegacije. Nato se je vsulo kamjenje proti vratom in oknom. Par demonstrantov je prineslo lestvo, splezalo na balkon in odtam v urad, kjer so našli jugoslovansko zastavo in vrgli med množico, ki jo je pozneje sežgal. Ko so demonstranti udriči čez balkon v urad, je prišlo par karabinjerjev, ki so stražili hišna vrata, dočim so demonstranti lepo mimo razmetavali v uradu dokumente in pohištvo. Kar je bilo karabinjerjev sploh na cesti, so bili vsi pasivni in so mimo gledali, kako pretepa množica Jugoslovencev. Demonstranti so pretepli vsakega, o katerem so mislili, da je Jugosloven ter je bilo na ta način ranjenih tudi več Italijanov. Na terasi jugoslovenske delegacije je zavirala italijanska trikolora, zavita v črn pajčolan, in sicer na drogu z jugoslovenskimi barvami. Ko je množica to zapazila, je zahtevala drog in ga zlomila na drobne kosce.

Množica zažgal "Naredni dom" ki se je spremenil v razvaline. Zalostni in obupni dogodki. Iz ulice Mazzini je drvela podvijana množica, ki je vedno bolj naraščala, med klici: Pred Balkan! proti "Narodnemu domu". Na trgu Edinosti je bil zbran skoro ves italijanski Trst. Ura je bila 19. Narodni dom je bil popolnoma zapuščen. Bleda. Dekle, ki ji je imel Ama, je smrtno nevarno po-
vadil napadli tiskarno "Edinstvo" in na naše šole. Drhal je razdejala tudi obvečnisko pisarno člena na mirovnih delegacij dr. Otokarja Ribara, obvečnisko pisarja dr. Josipa Wilfana in dr. Konrada Voduška, kakor tudi skozi vse slovenske trgovine. Napad na tiskarno "Edinstvo" in na naše šole. Okoli 20. ure so posamezni divjaki napadli tiskarno "Edinstvo" in načinno so razbili vse okna v plamen. Gost črn dim se je valil proti nebnu. Zidovi so se razbili, stropi se podirali in stege so pukali. Bil je strašen pogled na gorečo poslopje, ki je spreminalo v razvaline. Med dimom in plameni sta se pojavili na srednjem oknu tretjega nadstropja dve postavi, ki so preseči za pomoč. En moški in ena ženska. Ženska je bila zelo mlada, blečena v visnjevje plasti in je obupno klicala na pomoč. Za njo je stal starejši gospod, miren in molčec. Množica pa je divjala dalje. Ko le ni bilo pomoči, je skočila ženska skozi okno, takoj za njo pa moški. Moški, po imenu Hugo Roblek, je blečal na mestu mrtev, zlomil si je tihnik. Bil je znani lekar na Bledu. Dekle, ki ji je imel Ana, je smrtno nevarno po-
vadil napadli tiskarno "Edinstvo" in na naše šole. Barbarski napad na jugoslovance. (Nadaljevanje na tretji strani.)

topisemsko priliko, ki pravi, da pride velblod še hajanje skozi šivankino uho, kakor bogataš v nebesa. Maž je med tem razlaganjem v zadnji klopi igraščevjem sosedom preferenco. Katehet je to zapatil. Predavačojoč mirno naprej, se je polagoma s počasnostjo koraki, kakor bi nicesar ne slutil, pomikal po sobi. Naenkrat je stopil k Tomažu.

"Kaj? Ti igraš?" je vzkliknil katehet.

"Saj imam vendar tri ase," je v svoji nedolžnosti odgovoril Tomaž in je seveda v tistem trenotku prejel tako izdatne zaušnice, da mu je šumelo po usnju.

"Ti osel, ti tepec, ti zavrnjeni človek..." je rekel katehet v skrajni "gorčenosti." "A kaj bi govoril! Pri tebi tudi najduhovitejša dijalektika nica zadeže. Več k tabli, da bom videl kaj znaš."

Prav nerad je šel Tomaž k tabli in držal se, kakor da mu gre svež hren v nos.

"Kaj sem prej razlagal?" je zarohnel katehet.

"Razlagali ste, da pride velblod v nebesa, kakor bogataš skozi šivankino uho."

"Kaj si rekel...da pride?..."

"Prej pride velblod v nebesa, kakor bogataš skozi šivankino uho."

"Oh — oh," je zajokal katehet in se vse delal za katedrom ter si z rokama zakril obraz. "Oh — oh! Ti nesrečnik obsedeni. Zdaj se še iz svetih ukov norca dela. Duša izgubljena! Še otrok si je že takoj pokvarjen. Tvoja duša je črna, kakor si kakega framazona."

Katehet je vstal in otrši si solze, se je obrnil dijakom:

"Moji ljubi učenci," je rekel. "Na tem nemščem dečku, ki mu je ime Tomaž Krmežlavček, spoznate lahko, da hudič nikdar ne spi, in da že nadomestno otroke spravila v zmoto in potem v pogubo."

Obrnil se je potem zopet k Tomažu in milo zdihnil:

ITALJANSKA GROZODEJ-
STVA V TRSTU.
venski konzulat. Naša zastava
ponovno sežgana.

Kmalu po 22. uri se je po-
dala močna skupina demon-
strantov na trg Venezia pred
palacem, kjer je sedež jugoslo-
venskega konzulata. Divjaki
so med divjim kričanjem vlo-
mili hišna vrata, udrli v uradne
prostore naše delegacije,
razbili vse in pometali skozi
okna: preproge, knjižnico, pi-
šma, dokumente, sploh vse, kar
so našli v petih velikih sobah.
Medtem se je zbrala na trgu
neštetna množica, ki je znesla
pohištvo in drugo na kup,
postavila na vrh jugoslovensko
zastavo in začgala. Kakor
pov sod, tako so tudi tu prišli
karabinjerji in ognjegasci šele
potem, ko so barbari izvršili
svoje uničevalno delo.

Malo pred polnočjo je bil še
ves trg Edinosti poln italijanskih
barbarov, ki so gledali z
nasladom razvaline Narodnega
doma. Poslojje je še vedno
gorelo. Daleč na Krasu, v Istri
in drugod po Primorju je
bilo razsvetljeno nebo od plamenov
Narodnega doma in od
požara na trgu Venezia, kjer
so demonstranti kurili svoj
barbarski kres z inventarjem
jugoslovenskega konzulata. Po
polnoči je vojaštvo zasedlo trg
Edinosti in druge trge te ulice.
Divjajoča množica se je
razšla še pozno v noč.

Žrtve italijanskega barbarstva.
Med demonstracijami, požiganjem in ropanjem je bilo
mnogo žrtev. Med prvimi je
bil Josip Ušaj, ki je dobil dve
težki rani, eno v prsa in eno v
spodnji život. Anton Bojkovič
je bil nevarno ranjen v trebuh.

Najhitreje in najstalnejše.

pošiljanje denarja v staro domovino je potom čeka (draft). TU-
KAJ JE KAR JE POTREBNO:

Mi vam pošljemo ček. To ček pošljete vi naslovljencu in
kadar on ček prejme, gre z njim na dotočno banko, kjer dvigne
denar. Mi izdajamo čeke na vse večje banke v Jugoslaviji. — Po-
šiljamo denar tudi potom pošte in brzojavno. — Naša cena je
vedno najnižja.

Pošiljamo denar na bančne uloge na vse hranilnice v Jugosla-
viji in vam dobimo vložilne knjižnice v najkrajšem času.

Prodajamo parobrodne liste vseh parobrodnih družb. Našim
potnikom preskrbimo vsi potna izkazila brezplačno. Dobimo vam
vašo družino iz starega kraja v Ameriko. Izpoljujemo vse javne
notarske posle kot so: pogobe, in razvrstne druge postavne
listine. PRIDITE OSEBNO ALI PIŠITE ZA POJASNILA.

NEMETH STATE BANK
John Nemeth pres.
Glavnica i rezervi preko \$2.000.000.00.
v bančnem posloju 1597 Second Ave.
10 E. 22nd St. NEW YORK CITY

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO
3 MAGNIFICENT STEAMERS 3
The Great Ship "SEEANDBEE" - "CITY OF ERIE" - "CITY OF BUFFALO"
BETWEEN
CLEVELAND - Daily, May 1st to Nov. 15th - BUFFALO
Leave CLEVELAND - 9:00 P. M. Leave BUFFALO - 9:00 P. M.
Arrive BUFFALO - 7:30 A. M. STANDARD TIME Leave CLEVELAND - 7:30 A. M.
Companys at Buffalo for Niagara Falls and all Western and Central points. Ballroom tickets
reading boat to Cleveland and Buffalo. Call for information on our steamers. Ask your
agent or American Express Agent for tickets via C. & B. Line. New Tourist Automobile
Rate - \$10.00 Round Trip, with 2 day return limit, for cars not exceeding 127 in. wheelbase.
Beautifully colored sectional puzzle chart of the Great Ship "SEEANDBEE" sent on receipt of
five cents. Also ask for our 24 pictorial and descriptive booklet free.

FARE \$4.63

NAZNANILLO
Moj novi zdravniški urad v KNAUSOVIM posloju bo odprt
22. julija 1920.

L. A. STARCE, Oph. D.

SLOVENSKI DOKTOR OPHTHALMOLOGIJE.

Odrstranim vzroke očesnih neredov, glavobola in nervoznosti
z ophtalmologično metodo in pravimi očali. Uravnavam križ-
gled brez operacije.

6127 ST. CLAIR AVE. — Cleveland, O.
URADNE URE: — 10-12; 2-4; 6-8. — OB NEDELJAH
in SREDAH: 10-12.

NAJLEPŠE! NAJSIGURNEJŠE! in NAJBOLJ
UMESTNO!!! — je pošiljati denar v staro domovino,
preko stare

THE LAKE SHORE BANKING & TRUST CO
E. 55th St. & St. Clair Ave. ... Cleveland, Ohio.

Stara Lake Shore Banks izdaje bančne Menice (For. Draft)
katere se TOČNO izplačujejo po vseh jugoslovenskih denarnih
zavodih. — Vlagajte vaše prihranke v Banki, katere OGROMNI
IMETEK presega sveto \$26,000,000.00.

Mi plačamo 4% na vse prihranke. In vse naše podružnice i-
majmo slovenski oddelki, preko katerega vam je mogoče poslati
denar svojem v domovino. Posebno opozarjam Jugoslovane
v Collinwoodu na našo novo otvorjeno podružnico na Euclid
Ave. in Ivanhoe Rd.

NASLOVI NAŠIH PODRUŽNIC.

E. 55th St. & St. Clair Ave. St. Clair Ave. & E. 125 St.
Prospect Ave. & Huron Rd. Superior Ave. & E. 120 St.
Superior Ave. & Addison Rd. Euclid Ave. & Ivanhoe Rd.

TOČNOST IN SIGURNOST JE NAŠE GESLO.
Za vsa pojasmila glede pošiljanja denarja, dobivanje vaših
rojakov in prijateljev sem, se obrniti na našega upravitelja
Inozemskoga Oddelka g. J. B. Mihaljevič, ki vam je vedno pri-
pravljen dati prijazno postrežbo in vse potrebne informacije
brezplačno. — Pridite osebno ali pišite na

**THE LAKE SHORE BANKING
& TRUST COMPANY.**
E. 55th St. & St. Clair Avenue.

Natakar Cezar Almisevič iz
Splita je dobil več ran v steg-
na in pleča. Zelo nevarno ran-
jen je Anton Madokavec (?)
iz Ljubljane. Drugi ranjeni
so Anton Rojkovič, Franc Ga-
njek, ušluženec pri čeho-slo-
vaškem konzulatu, Marij Fra-
golič, Mario Simenc iz Gorice,
Felice Colombo iz Kalabrije,
trgovce Anton Milonig, Anton
Brškočić, Anton Majcen in
mnogi drugi. Pred Narodnim
domom so bili ranjeni: policij-
ski komisar Ernest Valentino
iz Sicilije, dijak Peter Zaletev,
dijak Silvij Fulignot, Pavel
Gianporcaro, slaščičar Roman
Squargi in Avrelj Domini. Ol-
go Zevnik, natakarico v "Bal-
kanu" je množica takoj pretepl-
la, da je padla v nezavest. —
Mrtni so poleg lekarinja Rob-
leka Ivan, kuhan v gostilni
Bonavia in še en neznanec.
Skupaj je bilo okoli 50 žrtev.

Med divjanjem italijanske
tople in med splošnim strelni-
jem so se uprli jetniki v ulici
Coroneo, ker so mislili, da je
revolucija. Morali so priti šte-
vilni vojaki in karabinjerji, da
so s silo udulili upor. Kara-
binjerji so strelni v ječe in
ustrelili v glavo jetnika Josipa
Gustinciča.

Topomer je kazal včeraj
zjutraj ob šesti uri le 51 sto-
pinj nad ničlo. To je najnižja
stopinja, ki se je kdaj zaznamovala v zgodovini mesta Cle-
velanda na dan 3. avgusta. —
Res, vsak je imel na jeziku: "Kaj ni hladno danes zjutraj."

Andreja Krista so širje
banditje spravili v avtomobil ter
mu privoščili prijetno vož-
njo, dokler mu niso rekli: "Kar
je tvojega, daj nam, zahteva-
mo pa le denar." Andrej pa
je misil, da se ti ljudje zaba-
vajo, pa je rekel, da ga ne da.
Banditje so mu pobrali denar
ter ga za zahvalo vrgli iz av-
tomobila. Vzeli so mu \$12, ta-
ko da je Andrej Krist prišel
"suh" domov na 1615, zapadna
117. cesta.

ZDRAVNE DRŽAVE EKS-
PORTIRAJO SOPROGE.

Washington, 3. avgusta. — Amerika je tista dežela, ki ima
več moških kot pa žensk, zato
pa lahko eksportira moške v
druge države, kjer se ženijo.

Zenske tujih držav, pa pri-
hajajo v Ameriko, da se možijo.
Amerika in Avstralija ste-
bili sedaj edini dve državi, ka-
maro, so hodile te moške ljubezni
zažljene dekleta iskat svoje
soproge. To je danes potrdila
statistika, katero je izdala vla-
da.

V Ameriki imamo danes
25,300,000 moških samev in

CLANOM DR. "RIBNICA" ŠT.
12 S. D. ZVEZE

naznjam, da sem se preselil,
iz 6103 Glass Ave. na 1148
Norwood Rd. Obenem tudi opo-
zarjam člane, da se vsak vdeleži
prihodnje seje, 15. avgusta,
kot bo treba rešiti več važnih
vprašanj.

Asesment bom pobiral samo
na mesečni seji in 24. po seji v
S.N. Domu, dvorana št. 6. od 7.
do 8. ure zvečer.

LOUIS ORAŽEM,
(180-8-83) tajnik.

PEVSKO DRUŠTVO JADRAN'
Collinwood, Ohio.

zboruje vsako prvo sredo v me-
seci ob 8 uri zvečer v Kunčič-
vi dvorani. Uradniki: A. Pra-
protnik, predsednik, 17005 Wa-
terloo Rd., G. M. Kabay, tajnik
in zapisnikar, 1307 E. 167th St.
Mike Podboj, blagajnik, 1312 E.
167th St. Nadzorniki: Frank
Kolin, Frank Hajny, Tony Uk-
mar. Pevovodja g. Ivanus.

Pevske vaje se vršijo vsako
sredo, točno ob 8 uri zvečer v
Kunčičevi dvorani. Vstop v
društvo ima vsak napreden Slo-
venec in Slovenka, lahko kot
aktivni pevec ali kot podporni
član. Se ujedno vabite za pri-
stop.

"ENAKOPRavnost"

19,000,000 devic, kakor pravi
številu v Ameriko. — Oh, kdaj
porečilo. Skoraj vsako leto pa
zapusti 434,000 moških to de-
želo, ker se gredo ženit v tujo
državo. (Poglejte, kako daleč
hodijo k puncam v vas, ne pa
čez sosedov "fenc".) Medtem
Ni čudno, če so nekateri polica-
pa prihajajo ženske v obilnem
ji tako živinski.

VABILO NA DVADNEVNO

Veselico

— katero priredi —

WATERLOO CLUB

v korist Slovenskega Delav. Doma

7. IN 8. AVGUSTA

v Jos. Kunčičevi dvorani in vrtu

Zabave bo mnogo za vse. Posebno ženske
pripravljajo nekaj izvrstnega, kar pa ostane taj-
no. Pridite, pa boste videli kaj bo.

Ker se gre v korist za bodoči Dom, zatorej
so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke in društva,
posebno še društva, katera ste v akciji.

Gedba "Triglav" bo igrala krasne komade.
Nadaljni program se bo vršil po razmerah.

V soboto 7. avgusta ob 6. uri zvečer.

V nedeljo 8. avg. po 3. uri popoldne.

ZA OBILNO VDELEŽBO VABI
ODBOR.

Ulijedno ste vabljeni na

OTVORITEV

NAJVEĆJE MODERNE

TUJEZEMSKE MENJALNICE

IN POSLOVALNICE

S

PAROBRODNIM LISTKI

V CLEVELANDU

V soboto, 7. avgusta, od 1.

do 9. ure zvečer.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specjaliteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure
do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Bailey's

Naš Tujezemski oddelok
je na balkonu.

Razprodaja Posteljne Odeje v Avgustu!

REGULARNA \$7 VOLNENA

POSTELJNA POGRINJALA.

Velikost 66x80 in. V ličnih kri-
žastih vzorcih. Razprodajna
cena,

\$5.75

en par za .....

REGULARNA \$6.50 POSTELJ-

NA POGRINJALA IZ VOLNE.

Velikost 66x80 in. Te imamo v
svitlo rujavi in sivkasti barvi
s krasnimi robovi.

\$5.25

Par za .....

REGULARNA \$7.50 VOLNE-

NA POSTELJ. POGRINJALA.

Velikost 72x84 in. Za izredno
velike postelje; v rujavkasti
barvi, s krasnim robom.

\$12.75

Par za .....

REGULARNA \$24 IZREDNO

FINA POSTELJNA PO-

GRINJALA.

Velikost 70x80 in. Izredna kva-

liteta v križastih vzorcih.

Vseh barv.

\$12.75

<p

LOKALNE NOVICE

— Policija je včeraj prijela tri roparje, po imenu: John Todd, Samuel Ingram in John Steward iz 1914 Lakeside ceste, ki so obdolženi, da so oropali več petnikov in med njimi tudi Martina Ralfa iz 1211 Walnut ceste, kateremu so vzeli \$3.90.

— V pondeljek sta se dogodili dve prometni nesreči, kateri ste doprinesli smrt dvema mladencem. Poškodbam je podlegel John Riga, star 15 let iz 2985, vzhodna 34. cesta. Hotel je zbrzil čez cesto, kjer se je hotel izogniti avtomobilu, toda na drugi strani je pridrzel avtomobil, pod katerega je prišel nesrečen. Kolo mu je hitro peljal v bolnišnico, kjer je fantič kmalu nato umrl. — 1885.

— Okoli štirideset šoferjev najemnih avtomobilov v Clevelandu je pustilo svoje delo, ker se ne marajo pokoriti novi ordinanci, po katerih mora vsak šofer podati odtise svojih prstov.

— V Clevelandu je umrl Čeh James Hajuk, star 79 let. Stanoval je na 2375 vzhodna cesta. On je bil eden prvih čeških naseljencev v Clevelandu. Prišel je v Cleveland še leta

Mike Dunič, star 5 let, ki je stanoval na 34. vzhodni cesti, policij, ki je bil prijet radi tativne, je bil pred sodnikom Silbertom ter pravi, da on ni kradel. Sodnik je izdal varščino za \$600, katero se je vplatalo, da je bil policij spuščen na prost.

— Mrs. Emma Jackson iz 3821 Burwell ceste je obtožena, da je ubila W. Haley-a, ki je stanoval pri njej. Sodnik ni hotel izdati varščine.

— Dva slabo opravljena počaja sta ugrabila 13-letnega John Pasela iz 3728 Jennings ceste. Po pripoledovanju matere se je deček igral ne daleč od hiše, kar sta prišla omenjena postopača, ga zgrabila in tirala v prometni železniški voz. Njegova mati je to videla, je brž hitela svojemu sinu na pomoč. Prijela je enega izmed postopačev, toda ta jo je vrgel od sebe. Hitela je domov, da pove to nesrečo svojim sosedom.

— Judd Hyde, clevelandski vozač, ki je bil prijet radi tativne, je bil pred sodnikom Silbertom ter pravi, da on ni kradel. Sodnik je izdal varščino za \$600, katero se je vplatalo, da je bil policij spuščen na prost.

— Miss Helen Wanda Cičovič iz 11906 Detroit ceste je že prišla iz poljske fronte. Ona je povedala to: "Poljski vojaki se tepejo sedaj z namiznimi noži, ker jim manjka pušk, da bi streli na boljševike. Poljska armada je sedaj v cunjah, ker ni nobene prave obleke. Drugega živeža tam ni kot črn kruh in kava, pripravljena iz žita. Imajo tudi malo zdravnikov, kateri pa so takoreč brez vsakih instrumentov. Največji boj proti koleri je bil izvojen od strani amerikanskih zdravnikov."

— Včeraj je bilo 428 let, od kar je Kristof Kolumb pričel z vožnjo proti Ameriki. Odpeljal se je iz mesta Palos, na Španskem.

RUSKA ZMAGA POMOČ ZA POLJAKE.

Berlin, 3. avgusta. — Poljska komunistično-delavska stranka je izdala manifest, v katerem je rečeno: "Poljska vojna proti sovjetski Rusiji je vojna mednarodne reakcije in mednarodnega kapitala proti revolucioni." Nadalje se v istem manifestu zatrjuje, da se sovjetska Rusija bori za socijalizacijo rudnikov in železnic na Poljskem in da je njen zmagata tudi zmaga poljskega delavstva. Dobesedno se manifest nadalje glasi: "Mi pozdravljamo resolucije pristaniških delavcev v Londonu, rudarjev v Angliji in železničarjev v Brezici (v Italiji) kot glasno govorče znake revolucionarne solidarnosti delavstva."

MALI OGLASI

SOBA SE OBDA V NAJEM za enega ali dva fanta. Vprašajte na 6017 Glass Ave. (182-84)

PRODA SE STUDEBAKER avtomobil za sedem oseb. Ali pa se zamenja za manjši avtomobil. Poizve se na 897 E. 75th St. (182-87)

GROCERIJA IN SLAŠČIČARNA se proda. Jako dober prostor. Poizve se v uradu lista Enakopravnost. (182-83)